

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, dnia 20 listopada 2015 r.

III.605.2.2014.LN

**Pani
Elżbieta Rafalska
Minister Rodziny, Pracy
i Polityki Społecznej**

Uprzejmie informuję Panią Minister, że 28 października 2015 r. zapadł wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie SK 9/14, w którym uznano, że § 2 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. Nr 161, poz. 1106 ze zm.) w zakresie, w jakim dotyczy pracowników zatrudnionych za granicą u polskich pracodawców, uzyskujących przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych niższe niż przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121 ze zm.) jest niezgodny z art. 92 ust. 1 oraz art. 64 ust. 1 i 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Jednocześnie Trybunał Konstytucyjny orzekł, że zakwestionowany przepis, w wyżej wskazanym zakresie traci moc obowiązującą z upływem 12 (dwunastu) miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok został ogłoszony w Dzienniku Ustaw z dnia 5 listopada 2015 r. pod poz. 1808.

Zasady ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pracowników zatrudnionych za granicą u polskich pracodawców budziły liczne wątpliwości w praktyce ich stosowania przez organy rentowe, w efekcie czego sprawy były kierowane do rozstrzygnięcia w postępowaniu sądowym. Kwestie te były także podnoszone w skargach kierowanych do Rzecznika. Z tego powodu Rzecznik zgłosił udział w postępowaniu w sprawie tej skargi konstytucyjnej uznając, że § 2 ust. 1 pkt 16 *in fine* rozporządzenia rozumiany jako przepis upoważniający do wykazania jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe kwoty odpowiadającej wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń

społecznych, w przypadku gdy przychód pracownika pomniejszony o równowartość diet z tytułu jego oddelegowania do pracy za granicą będzie w danym miesiącu niższy od tej kwoty, jest niezgodny z art. 64 ust. 1 i 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Co prawda Trybunał Konstytucyjny postanowił odroczyć termin utraty mocy obowiązującej § 2 ust. 1 pkt 16 rozporządzenia w zaskarżonym zakresie o dwanaście miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku, to jednak w ocenie Rzecznika brak jest uzasadnienia do utrzymywania w systemie prawnym niekonstytucyjnej regulacji ponad okres niezbędny do przygotowania stosownych zmian przepisów rozporządzenia.

Z tego względu działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U z 2014 r. poz. 1648 i z 2015r. poz. 1068) zwracam się do Pani Minister z wnioskiem o podjęcie stosownych działań legislacyjnych. Będę wdzięczny za informację o zajętych stanowisku w przedstawionej sprawie.

Podpis na oryginale